

تحلیلی بر خانواده درمانی یکپارچه نگر توحیدی

عاطفه حیرت^۱

مهدی رحمانی ملک آباد^۲

محبوبه نورشرق^۳

چکیده

در دهه های اخیر رویکردهای التقاطی و یکپارچه نگر توجهات زیادی را به خود جلب کرده است. در این میان نظریه یکپارچه نگر توحیدی که با ادغام چندین روش درمانی با درون مایه ی دینی، سعی دارد ارزش های انسانی و الهی را در فرد احیا کند و به یکپارچه سازی و توحید بخشیدن به کل شخصیت فرد پردازد؛ از لحاظ فرهنگی و اعتقادی سنخیت بیشتری با فرهنگ ایرانی - اسلامی دارد. در این نوشتار سعی شده رویکرد خانواده درمانی برگرفته از این نظریه به همراه مبانی روش ها و تکنیک ها با روش تحلیلی توصیفی مورد بررسی قرار بگیرد. به طور خلاصه می توان گفت مفهوم توحید در این روش اشاره به یک سیستم ارزشی وحدت بخش است که جهت حرکت زندگی انسان را مشخص می کند و او را از چندگانگی شخصیت و گم گشتگی در مسیر حیات نجات می دهد. هدف این خانواده درمانی علاوه بر حذف یا کاهش نشانه های اختلال رفتاری، تقویت مقام و موقعیت عقل، حیات نو بخشیدن به عشق، ابعاد جذبه نسبت به سرچشمه وحدت و دست یافتن به توحید در میان تک تک اعضای خانواده به صورت مستقل و ارتباط تعاملی آن ها در سیستم خانواده است. از میان برداشتن موانع این جذبه و برانگیختن آگاهی و تعهد و التزام به رفتارهای فضیلت آمیز، اجزای اصلی طرح درمان هستند. بدین ترتیب درمان با توجه به مراحل آن دارای چهار بعد اساسی می باشد: (۱) حل مشکل (۲) بر ملا سازی عقل و فعال سازی فضایل (۳) وحدت بخشی و یکپارچه سازی معنا (۴) اعتبار بخشی به تعاملات خانوادگی با محوریت توحید. درمان یکپارچه توحیدی اساساً هدف مدار است و بر مسؤولیت پذیری شخص در برابر خود، خدا، خانواده و جامعه تأکید می کند.

کلیدواژه: نظریه یکپارچه نگر توحیدی، خانواده درمانی، جهان بینی، شخصیت انسان، فنون درمان

۱ استادیار گروه معارف اهل بیت، دانشکده الهیات و معارف اهل بیت، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۲ دانشجوی دکتری سنجش و اندازه گیری، دانشگاه علامه طباطبائی

۳ کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه اصفهان